

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 1 от 9 стр.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФОЗ
(Проф. д-р С. Янкуловска, д.м.н.)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2019/2020 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

**„МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРАКТИКА ПО СПЕЦИАЛНОСТИТЕ ОТ
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ “ЗДРАВНИ ГРИЖИ”**

**ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
„БАКАЛАВЪР”**

**СПЕЦИАЛНОСТ:
„УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ”**

ЗАДОЧНО ОБУЧЕНИЕ

**ПЛЕВЕН
2019 г.**

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 2 от 9 стр.

По единни държавни изисквания - задължителна

По учебен план на МУ - Плевен - задължителна

Учебен семестър: четвърти семестър

Хорариум: 15 ч. лекции и 15 ч. семинари и упражнения;

Брой кредити: 5

Преподаватели:

• Доц. Макрета Драганова, дм, Магистър по педагогика, Магистър по здравен мениджмънт, Доктор по социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията. Ректорат 2, ст. 319 тел. 064 884-197

1. АНОТАЦИЯ:

Дисциплината “Методика на обучението по практика по специалностите от професионално направление „Здравни грижи” (МОПСНЗГ) завършва основния цикъл от педагогически дисциплини, оформящи общо-теоретичната и специална подготовка на бъдещия специалист - преподавател по практика в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“. Обучението се базира на знания, получени от изучаваните дисциплини “Обща педагогика” и “Медицинска педагогика”. Предвиденото учебно съдържание надгражда методическите аспекти на преподаването по практика и ще улесни студентите при провеждане на педагогическия стаж, а след дипломирането им ще бъде основа при цялостното учебно планиране, организация и провеждане на обучението по практика в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“.

Учебното съдържание предвижда формулиране на различни видове учебни цели, свързани с придобиване на професионална компетентност по време на практическото обучение. Следващият акцент е върху подбора на конкретните методи на обучение, използвани в учебно-практическото занятие, както и съвременните дидактически технологии, които биха повишили познавателната активност на студентите в учебния процес. Особено внимание е отделено на контрола и оценката на знанията и практическите умения на студентите, и по специално - на технологията на изработване на дидактически тестове за контрол и оценка.

Всички придобити знания и умения, свързани с методическите аспекти на преподаването по практика намират завършен израз в изработването на “Методика на провеждането на практическо занятие по зададена тема, което първоначално се демонстрира от преподавателя и впоследствие се изработва от студентите по време на семинарните занятия.

Особено внимание е отделено и на методическите аспекти на организацията и провеждането и на другите форми за обучение по практика в медицинския колеж - учебната практика и преддипломния стаж.

2. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Обучението по „Методика на обучението по практика по специалностите от професионално направление „Здравни грижи” е насочено към овладяването на съвременни подходи за обучение, значително разширяване на теоретичните познания и усвояване на умения за планиране и организиране на учебни форми, имащи отношение към практическата подготовка на бъдещите специалисти. В тази връзка се очаква в края на обучението по дисциплината студентите да са в състояние да:

1. Да планират и организират учебно-практическо занятие.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 3 от 9 стр.

2. Да ръководят ефективно студентската група, с която ще работят като преподаватели/асистенти.
3. Да притежават отлични комуникативни умения и умения за справяне с конфликтни ситуации.
4. Да познават и прилагат съвременни методи, форми и средства за активизиране на студентите.
5. Да усвоят методи и средства за ефективно управление на общуването с пациента/клиента, като субект в учебния процес на висшето медицинско училище.
6. Да оптимизират качеството на методиката на практическото обучение, в съответствие с непрекъснатото променящата се външна и вътрешна среда на висшето училище.

3. ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекции;
- Учебно-практически занятия;
- Самостоятелна подготовка;
- Консултации.

4. МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекционно изложение;
- Практическо упражнение;
- Беседа;
- Дискусия;
- Изпълнение на самостоятелни и групови практически задачи;
- Решаване на типови и ситуационни учебни задачи;
- Работа с книга, учебник или друга помощна литература;
- Самостоятелна работа;
- Дидактически програмиран контрол.
- Писмено изпитване;

5. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ

Табл. 1.

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА НА ЛЕКЦИИТЕ ПО „МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРАКТИКА ПО СПЕЦИАЛНОСТИТЕ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“ ЧЕТВЪРТИ СЕМЕСТЪР	Часове
1.	Предмет и задачи на дисциплината “Методика на обучението по специалности от професионално направление „Здравни грижи“.	2
2.	Нормативна база регламентираща обучението в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“	2
3.	Учебни-възпитателни цели. Методика на изработване на СУЦ	2
4.	Методи на обучение. Видове. Методически изисквания.	2
5.	Форми на обучение по практика. Методическа разработка - значимост.	2
6.	Методи за контрол и оценка. Субективизъм при оценяване на практическите умения.	2

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 4 от 9 стр.

7.	Управление на обучението по практика в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“	3
	ОБЩО ЗА ЧЕТВЪРТИ СЕМЕСТЪР	15

Табл. 2.

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА НА УЧЕБНО-ПРАКТИЧЕСКИТЕ ЗАНЯТИЯ ПО „МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРАКТИКА ПО СПЕЦИАЛНОСТИТЕ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“	Часове
1.	Методическа разработка. Структура. Значимост	2
2.	Методика на изработване на специфични учебни цели.	2
3.	Подбор на адекватни учебни методи. Методически изисквания.	2
4.	Активизиращи методи и средства на обучение.	2
5.	Методика на изработване на дидактически програмиран контрол.	2
6.	Анализ на методически разработки на УПЗ.	2
7.	Управление на учебно-практическо занятие.	3
	ОБЩО	15

6. ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ И УПРАЖНЕНИЯТА ПО „МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРАКТИКА ПО СПЕЦИАЛНОСТИТЕ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“

6.1. ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ:

1. Предмет и задачи на дисциплината “Методика на обучението по специалностите от професионално направление „Здравни грижи”. (2 ч.).

Характеризират се специфичните особености на учебната дисциплина, нейното място и значение в общата и специална подготовка на преподавателя по здравни грижи; определя се предмета и основните задачи на обучението. Изяснява се спецификата на учебния процес в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“, свързана с присъствието на пациента в него.

2. Нормативни документи, регламентиращи обучението по специалностите от професионално направление „Здравни грижи”. (2 ч.).

Представят се основните нормативни документи – Закон за висшето образование, Единни държавни изисквания за обучението в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“. Акцентира се на нормативните документи, определящи учебното съдържание в процеса на обучение във ВМУ – учебен план, учебна програма, учебници, учебни помагала.

3. Учебно – възпитателни цели. Методика на изработване на СУЦ. (2ч.).

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 5 от 9 стр.

Актуализира се същността на учебно-възпитателните цели и тяхната значимост за учебния процес по специалностите от професионално направление „Здравни грижи“. Акцентира се на основните се методиката на изработване на учебни цели на Ж. Ж. Гилбер: определят се елементите на специфичните цели-дейност, съдържание, условие и критерий.

4. Методи на обучение. Видове. Методически изисквания. (2ч.).

Предлагат се различни класификации за учебните методи. Анализират се обяснително-илюстративните методи на обучение - разказ, демонстрация, обяснение, повторение и др. Коментира се използването на евристични методи - беседа, дискусия, работа в малки групи, решаване на проблемни задачи. Предлагат се методически изисквания за приложението на всеки отделен метод. Разглеждат се използвани в практиката на европейското медицинско образование технологии за оптимизиране на обучението-проблемно обучение, програмирано обучение, проблемно - базирано обучение и свързаните с тях изследователски методи, насочени към активизиране на студентската дейност и самостоятелност в обучението, към развитие на логическото и творческото мислене, към промяна в мотивацията за учене и изява.

5. Форми на обучение. Методическа разработка – значимост за процеса на обучение. (2ч.).

Припомнят се същността на различните видове форми и дидактическата им значимост. Дискутира се спецификата на четири основни форми за придобиване на практически умения сред студентите от специалностите на професионално направление „Здравни грижи“ – учебно-практическо занятие, учебна практика, преддипломен стаж, семинар. В лекцията се обсъждат факторите, имащи отношение при разработване на теоретичния модел за организирането на учебно-практическо занятие: специфичните учебни цели, характера на учебното съдържание, учебното време, познавателните възможности на студентските групи и др.

6. Контролът в практическото обучение в специалностите от направление „Здравни грижи“. (2 ч.).

Изясняват се видовете контрол - предварителен, текущ и заключителен и се препоръчват подходящи методи за контрол за всяка учебна форма на практическо обучение. Изясняват се преимуществата и недостатъците на дидактическите тестове за контрол като съвременни контролни процедури. Предлагат се конкретни изисквания при съставянето и изработване на дидактически тестове за контрол и техните еталони, както и се дават методически препоръки за приложението им.

7. Управление на обучението по практика в специалностите от направление „Здравни грижи. (3ч.).

Разяснява се връзката между управленския и учебния процес. Акцентира се на специфичните умения на преподавателя за ефективното управление на учебните форми, формиращи практически умения у студентите. Дискутира се мястото на пациента/клиента в учебния процес и се анализират взаимоотношенията между субектите. Обсъждат се характеристиките на студентите в съвременните условия.

6.2. ТЕЗИСИ НА УПЗ ПО МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРАКТИКА ПО СПЕЦИАЛНОСТИТЕ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“

1. Методическа разработка. Структура и значимост (2ч.).

Представя се структурата на методическата разработка като се обръща внимание на съдържанието и значимостта на всяка една от частите. Подробно се разглежда методологията при

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 6 от 9 стр.

изготвянето на методическата разработка, разпределението на времето за всяка една от частите, като се акцентира на дидактическата им стойност.

1. Методика на изработване на специфичните учебни цели (2ч.)

Припомнят се методическите изисквания за формулирането на специфичните учебни цели. По предварително зададено учебно съдържание, студентите формулират специфични учебни цели, представят ги в групата и се дискутират. Обръща се внимание на таксономията на специфичните учебни цели

2. Подбор на адекватни учебни методи. Методически изисквания (2ч.)

Анализира се значимостта на адекватността на методите за обучение. Определят се факторите, които се съобразяват при подбора на методите. Акцентира се на методическите изисквания на най-често използваните традиционни методи – демонстрация, самостоятелна работа, инструктаж, беседа и др.

3. Активизиращи методи и средства на обучение (2ч.)

Обсъждат се предимствата и недостатъците на ролевата игра, на нетрадиционни учебни задачи, на проблемността в процеса на обучение. Дискутират се възможностите и адекватността на приложение на видеофилмите в учебния процес.

4. Методика на изработване на дидактически програмиран контрол (2ч)

Изясняват се преимуществата и недостатъците на дидактическите тестове за контрол като съвременни контролни процедури. Предлагат се конкретни изисквания при съставянето и изработване на дидактически тестове за контрол и техните еталони, както и се дават методически препоръки за приложението им. Анализират се примерни тестови въпроси.

5. Учебно-практическо занятие – основна форма за практическо обучение във ВМУ (2ч.)

Демонстрира се учебно-практическо занятие на студенти от специалност „Медицинска сестра. Анализират се използваните методи на обучение и контрол и адекватността на средствата на обучение. Обръща се внимание на способите за активизиране на студентите.

6. Специфика на управлението на учебните форми за практическо обучение на студентите (3ч.)

Анализират се учебно-практическото занятие, учебната практика и преддипломния стаж като основни форми за практическо обучение в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“. Обсъждат се спецификите в планирането и организирането на трите форми, както и мястото на пациента/клиента и неговите близки.

7. МЕТОДИ ЗА КОНТРОЛ:

Оценяване знанията на студентите се базира на предварително дефинирани критерии и се формира от **текущ и заключителен контрол** с критерии за **формиране на крайна оценка**. В методите за контрол, като критерии за оценка на знанията се имат предвид:

- Пълнота на усвояване на учебния материал;
- Усвоена терминология;
- Съобразителност при работа с тестови системи;

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 7 от 9 стр.

- Аналитични умения и способности;
- Умения за формиране на изводи и обобщения;

7.1. ТЕКУЩ КОНТРОЛ:

Текущият контрол се базира на редовната посещаемост на очните занятия и проявената учебна активност на студентите по време на лекциите и практическите занятия. При 80% посещаемост на лекциите студентите могат да получат бонус 0.25, а при 90% и над 90% - бонус 0,5, който се прибавя при оформяне на крайната оценка по дисциплината.

Тази оценка няма принос при определяне на кредитната оценка и не участват при формиране на крайната оценка по учебната дисциплина.

7.2. ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН КОНТРОЛ:

Заключителният контрол предвижда провеждане на писмен изпит/дидактически програмиран контрол (ПИ) в сесията за четвърти семестър.

Изпитът се провежда по график, обявен от Учебен отдел при спазване реда и процедурите според Правилника на МУ – Плевен. Той се състои от писмен изпит (ПИ) от конспекта и защита на теоретичен модел на учебно-практическо занятие (методическа разработка). За писмен изпит се допускат само студентите, които са се справили успешно в пълен обем с поставената практическа задача и имат положителна оценка (Среден 3.00).

Оформянето на изпитната оценка (ИО) е въз основа на оценките от писмения изпит/дидактически програмиран контрол (ПИ) и задължителната методическа разработка (МР), които трябва да са положителни, т.е. да са със стойност равна или по-голяма на Среден 3.00.

Оценката от дидактическия програмиран контрол се формира по разработена скала. Минимално изискуемо ниво за положителна оценка Среден 3.00 е 60%. Скалата за последващи оценки се опира на постигнат процент верни отговори, както следва:

Ниво на успеваемост	Оценка
95 - 100 %	6.00
89 - 94 %	5.50
83 – 88 %	5.00
77 - 82 %	4.50
72 - 76 %	4.00
65 - 71 %	3.50
60 - 64 %	3.00
0 - 59 %	2.00

7.3. ФОРМИРАНЕ НА КРАЙНА ОЦЕНКА:

Крайната изпитна оценка (ИО) е комплексна и оценява цялостното представяне по време на обучението. Оформянето на крайната оценка (ИО) е въз основа на оценките от изпитния тест и от методическата разработка. Тя се формира от 2 основни компонента – 50% от изпитния тест (ИТ) и 50 % от оценката от МР. Тя е положителна, (по-голяма или равна на Среден 3) само ако двата компонента са положителни и се определя от израза:

$$\text{ИО} = 0,50 \times \text{ИТ} + 0,50 \times \text{МР} + \text{бонус (ако има основание за такъв)}$$

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 8 от 9 стр.

Крайната оценка е по шестобалната система и се закръглява с точност до единица в полза на студента и се нанася в учебната документация.

Общ брой кредити: **5**

Сумарната кредитна оценка се формира от:

- присъствие на лекции;
- присъствие и участие в учебно-практическите занятия;
- самостоятелна подготовка за практически занятия, колоквиуми, тестове и др.;
- задължително решаване на задачи;
- самостоятелна подготовка и полагане на семестриален изпит.

9. ИЗПИТЕН КОНСПЕКТ:

1. Предмет и задачи на дисциплината “Методика на обучението в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“
2. Учебният процес във висшето медицинско училище - специфика и особености.
3. Нормативна база, регламентираща обучението в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“.
4. Учебно-възпитателни цели. Същност. Методически изисквания.
5. Специфични учебни цели. Методика на изработването на специфични учебни цели .
6. Разработване на специфични учебни цели за практическо занятие.
7. Разработване на специфични учебни цели за провеждане на учебна практика.
8. Методи на обучение. Традиционни методи на обучение – демонстрация, инструктаж, самостоятелна работа и др.
9. Активизиращите методи на обучение. Характеристики. Методически изисквания..
10. Дидактически и поведенчески алгоритми и тяхното значение в практическото обучение на студентите.
11. Ролевите игри в обучението по практика. Методически изисквания.
12. Подбор и приложение на адекватни учебни методи и средства.
13. Форми на обучение. Сравнителен анализ на учебните форми – УПЗ, учебна практика, преддипломен стаж
14. Контролът в практическото обучение в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“.
15. Методически изисквания при изработване на програмирани тестове за контрол от 1 и 2 ниво.
16. Изисквания при съставянето на дидактически тестове за контрол от 3 и 4 ниво.
17. Структура на учебно-практическото занятие, като основна форма за практическо обучение в специалностите от професионално направление здравни грижи.
18. Методическата разработка за УПЗ. Значимост и методически изисквания
19. Характеристики на съвременните субекти в учебния процес във ВМУ.
20. Специфика на управлението на учебните форми за практическо обучение в специалностите от професионално направление „Здравни грижи“.

10. ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА.

1. Грудева М., В. Гюрова, Т. Костадинова. Методика на академичното преподаване във висшето медицинско училище. Издателство Медицински университет – Варна, 2016, с. 317, ISBN:978-619-221-001-4
2. Грудева М., и кол. Методика на практическото обучение на студентите от професионално направление „Здравни грижи“. Издателство Медицински университет – Варна, 2018, с. 310, ISBN:978-619-221-122-6

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 9 от 9 стр.

3. М. Митова. С. Младенова. Методика на обучението по практика в медицинските колежи. График Консулт ООД, София, 1998
4. Ц. Воденичаров, М. Митова. Медицинска педагогика. София, 1995
5. М. Митова, Ц. Воденичаров. Педагогически проблеми на медицинското образование. График Консулт ООД, София, 1998

11. АВТОР НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

Доц. Макрета Драганова, дм